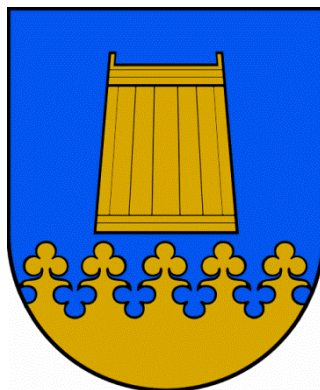

KINNITATUD
Kernu Vallavolikogu 20.10.2016
määrusega nr 10

Kernu valla eelarvestrateegia

2016-2021

Kernu Vallavalitsus

2016

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Sotsiaalmajanduslik keskkond.....	4
1.1 Eesti majanduskeskkond.....	4
1.2 Kernu vald.....	5
2. Tulubaasi ülevaade ja prognoos	7
2.2 Maksutulud	7
3. Põhitegevuse tulude ja kulude prognoos	8
4. Investeeringud	10
5. Kohustuste planeerimine	10
6. Finantsdistiipliin.....	11
Kokkuvõte	12

Sissejuhatus

Kernu valla eelarvestrateegia käsitleb Kernu valla 2016-2021 aasta tegevustulusid, tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid.

Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse kui arvestusüksuse finantsseisust ning võimekusest olemasolevaid kohustusi teenindada. Mängib läbi võimalikud riskistsenaariumid ja sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed. Kirjeldab omavalitsuse ja seotud üksuste finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi võimaldab teha täna otsuseid, mis mõjutavad tulevikus omavalitsuse ja seotud üksuste tegevust.

Käesolev dokument on kooskõlas Kernu valla arengukavaga, vaadatakse üle iga-aastaselt ja kinnitatakse volikogu poolt esitamiseks rahandusministeeriumile.

2017. aastal ühinevad Kernu, Nissi ja Saue vald ning Saue linn üheks omavalitsusüksuseks.

1. Sotsiaalmajanduslik keskkond

1.1 Eesti majanduskeskkond

Viimastel kuudel on maailmamajanduse taastumine kõikuma löönud, peamiselt just arenevatel turgudel. Eurotsooni majanduskasv kiirenes 2015. aastal 1,6%ni, mis on viimase nelja aasta kiireim. Samas majandusaktiivsuse indikaatorid (PMI indeks) viitavad euroala kasvu mõningasele aeglustumisele selle aasta alguses. Majandusosalus Eesti ärisektoris on viimastel kuudel pisut paranenud ning eksporditellimused näitavad lähikvartalitel kasvu kiirenemise võimalust. Samas üldine majanduskonjunktuur püsib enamikes valdkondades endiselt suhteliselt nõrgana ning kasvuväljavaateid on allapoole korrigeeritud eelmise prognoosiga võrreldes. Eesti välisõudlus oli 2015. aastal madalseisus ja meie kaubanduspartnerite import ei suurenenud. 2016. aastal välisõudlus tugevneb ning selle kasv kiireneb 2,9%ni valdavalt Venemaa impordilanguse pidurdumise toel. 2017. aastal kasvab välisõudlus 3,8%. Majanduskasv on viimastel aastatel olnud tarbimispõhine, tuginedes kiirel palgatulu kasvul. Majapidamiste ostujõudu on suurendanud juba teist aastat järjest langevad hinnad, seda peamiselt energia ja toiduainete hinnalanguse tõttu. Hõive näitajad paranevad jätkuvalt, kuigi osa sellest tuleneb 2014. aasta juulis rakendunud töötamise registri mõjust, mis on vähendanud mitteametlikku töötamist. Palgakasv on aeglustumas, kuid aeglasemalt, kui majanduskasv, mistõttu olid 2/3 tegevusalade kasumid languses. Madala nõudluse ning vabade tootmisvõimsuste tõttu püsib ettevõtete investeerimisaktiivsus madal. Käesoleva prognoosi eeldused on fikseeritud 2016. aasta märtsi alguse seisuga.

Eesti majandus püsib prognoosi kohaselt stabiilsel kasvutempol, ekspordile annab tuge sisenõudlus. Sisemajanduse koguprodukt kasvab prognoositavalt 2016. a. 2,0% ja 2017 aastaks oodatakse 3,0% kasvu. Järgnevatel aastatel on oodata stabiilset majanduskasvu, kasvumootoriks jääb ekspordisektor, kuid siseturu roll majanduskasvu kujunemisel hakkab taas suurenema. Perioodil 2019-2020 on oodata SKP reaalkasvu ligikaudu 3% aastas.

2016. aastal tõusevad tarbijahinnad 3,4% ning sellele järgnevatel aastatel püsib indeks 2,5% juures.

Tööturu olukorra pingestumine jätkub ning palgasurved püsivad. Hõive kasvas eelmise aasta teisel poolel suvel oodatust kiiremini ning ulatus aasta kokkuvõttes 2,6%ni. Osaliselt oli hõive kasvu taga töötamise register, mis suurendas ametlikult töötavate inimeste arvu. Tagasihoidlikemate

majandusarengute tulemusena pöördus hõivatute arv eelmise aasta lõpus siiski langusesse (maksuameti andmetel), mistõttu ootame käesoleval aastal tööpuuduse suurenemist 6,6%ni 2015. aasta 6,2%lt.

Keskmise palga kasvutempo ei ole vaatamata majanduskasvu aeglustumisele seni oluliselt muutunud ning kasv püsis 2015. aastal 6% juures. Palgakasv on selgelt ületanud tootlikkuse kasvu ning mõjutanud ettevõtete hinnakonkurentsivõimet negatiivselt. Samas ei ole kahaneva rahvastiku ning püsiva palgakonkurentsi tõttu naaberriikidega, peamiselt Soomega, oodata palgasurve olulist alanemist. Seetõttu eeldame, et käesoleval aastal palgakulude suhe SKPse püsib praegusel tasemel, kuid hakkab alanema pikemas perspektiivis, millele aitavad kaasa ka tööjõumaksude langetused. Reaalpalga kasv aeglustub käesoleval aastal nominaalpalgast kiiremini inflatsiooni taastumise tõttu.

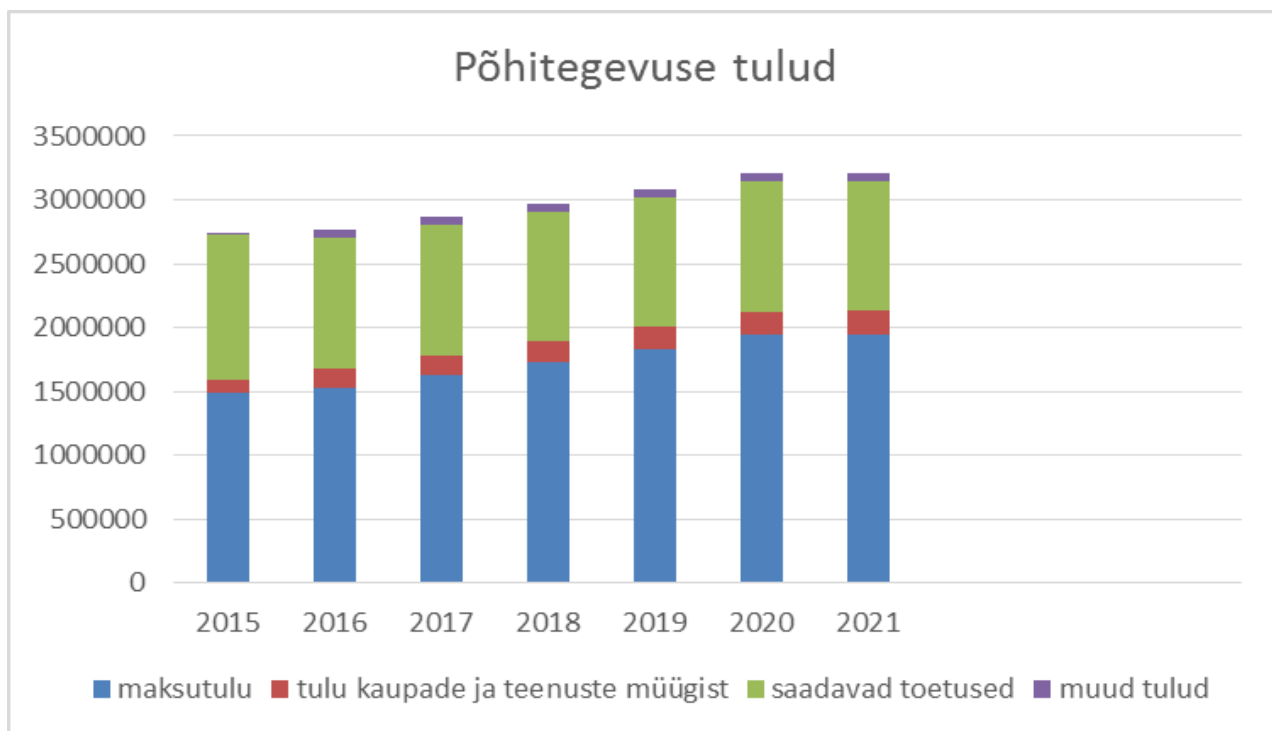
1.2 Kernu vald

Kernu valla majandusolukord on stabiliseerumas pärast 2009. aasta majanduslanguse mõjusid. Elanike arv on 2016. aasta seisuga 2040 kodanikku. Tendents on langev, kuid mitte olulisel määral. Tallinna lähedus toob kaasa elanike registrijärgse väljarände- seda seoses toetuste ja soodustuste erinevusega, mis ei ole tegeliku elukohaga seotud. Suuremateks mõjutajateks on Tallinna linna toetused eakatele ja sõidusoodustus ühistranspordis. Samuti on riiklik palgasüsteem ja töökohtade vähesus tinginud elanike väljarändest Euroopa heaoluriikidesse.

Viimase kahe aasta majanduskeskkonna paranemisega seotud muutused on kaasa toonud nii kõrge inflatsiooni määra kui ka ootused töötasude kasvule ning jätkuvalt vajab teostamist suures mahus investeeringuid avalike teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamiseks, mistõttu on lähiaastate perspektiivis eelkõige oluline hoides kontrolli all majanduskulusid leida võimalusi investeeringute teostamiseks ja ka valla palgalistele inflatsiooni mõju leevendamiseks läbi personalikulude suurendamise. Järgnevatel aastatel on Kernu vallal tegevustes eelkõige neli olulist eesmärki:

1. Olemasolevate teenuste säilitamine- tagada vahendite olemasolu teenuste osutamiseks vähemalt 2016. aasta mahus. Sisemiste muudatuste toel muuta teenuste kvaliteet efektiivsemaks.
2. Elanikkonnale tarvilike teenuste tagamiseks oluliste investeeringute teostamine (vee- ja kanalisatsioonitrasside renoveerimine Ruila ja Laitse tiheasustusalades).
3. Välisvahendite maksimaalne kaasamine tegevuste ja investeeringute finantseerimiseks.
4. Majandamis- ja personalikulude kontrolli all hoidmine sisemise efektiivsuse kasvuga.

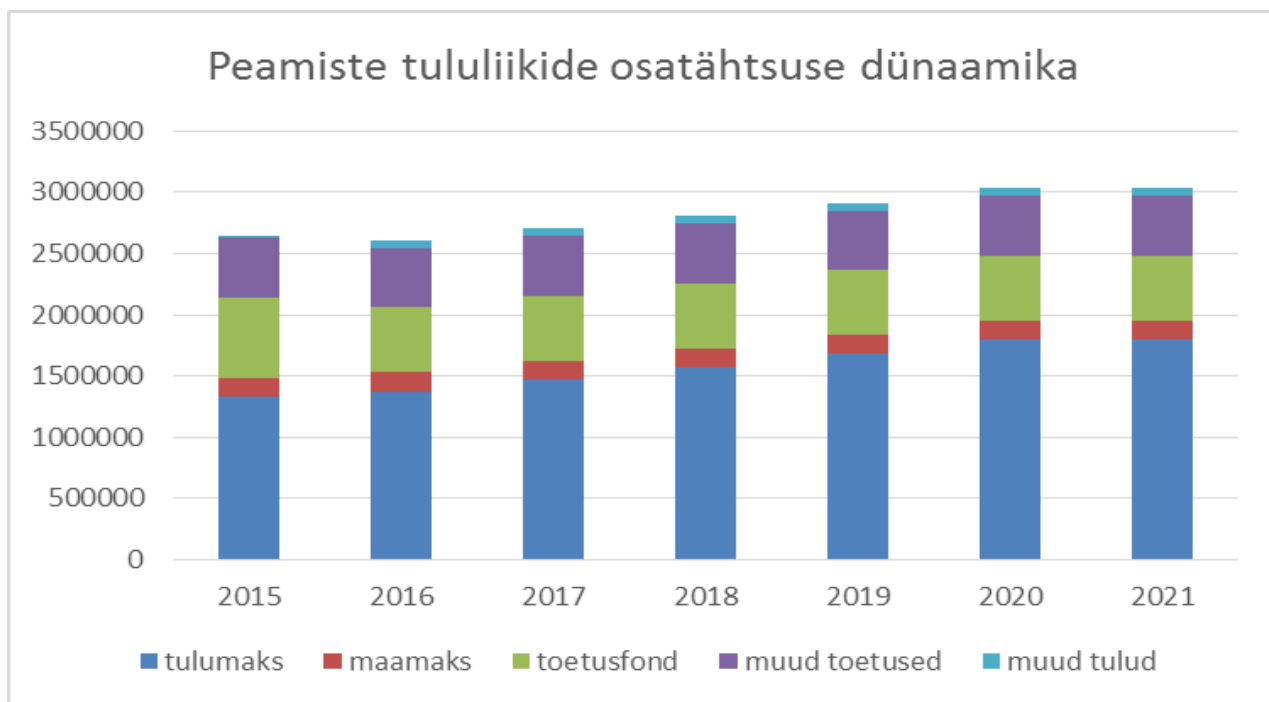
Proгноositavalt suurenevad Kernu valla tulud järgnevatel aastatel ca 100 000 euro võrra aastas. Samas vajab arvestamist, et suur osa eelarve kasvust on tingitud inflatsioonist ja oluline on kulude pidev jälgimine, tagamaks nende kasvu inflatsiooniga võrreldaval määral või väiksemas ulatuses. Täiendavast laekumisest oluline osa kasutatakse olemasolevate tegevuste hinnatõusu finantseerimiseks.

Joonis 1. Põhitegevuse tulude muutus aastatel 2015-2021

2. Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Kernu valla tulubaas on viimasel kolmel aastal püsinud tululiikide jaotuse lõikes stabiilsena. Valdava osa tuludest moodustavad maksutulud ca 63% (seejuures 59% tulumaks).

Joonis 2. Tululiikide dünaamika 2015-2021

2.2 Maksutulud

Tulumaksu prognoos põhineb rahandusministeeriumi suvises majandusprognoosis välja toodud majanduskeskkonda iseloomustavatel arvnäitajatel, lisaks on prognoosimisel arvestatud eeldustega, et atraktiivne elukeskkond ja vaba elumumaa tingib jätkuva väikese iga-aastase sissetände valda (eelkõige Laitse ja Kaasiku külad) ning pealinna lähedus võimaldab pendelrände abil leida tasuvamaid töökohti.

Tabel 1. Tulumaksu laekumise prognoos aastatel 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Maksumaksjate arv*	948	952	956	960	964	968	972
Maksumaksjate arvu muutus	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,40%
Väljamaksed füüsilistele isikutele*	12 484 915	13 346 135	14 272 828	15 262 976	16 318 644	17 440 572	18 641 161
Sissetulek inimese kohta kuus	1 097	1 168	1 244	1 325	1 411	1 502	1 599
Sissetuleku kasv	6,3%	6,5%	6,5%	6,5%	6,5%	6,5%	6,50%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	5,5%	6,0%	6,8%	6,8%	7,0%	7,2%	7,40%
Tulumaksu laekumine*	1 333 404	1 372 820	1 467 247	1 569 034	1 677 557	1 792 891	1 916 311
Tulumaksu laekumise kasv	3,5%	3,0%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%	6,90%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	9,36%	9,70%	10,28%	10,28%	10,28%	10,28%	10,28%

Maamaksu laekumine jääb eelarvestrateegia perioodil samaks.

3. Põhitegevuse tulude ja kulude prognoos

Kernu valla põhitegevuse tulude ja kulude maht 2016. aastal on eeldatavalt suurusjärgus 2,7 miljonit eurot. Nende suurenemine eelkõige seostatud tarbijahinnaindeksi kasvuga. Järgnevatel aastatel toetusfondiga seonduvad tulud ja kulud on külmutatud 2016. aasta tasemel.

Seoses Kernu, Nissi ja Saue valla ning Saue linna ühinemisega üheks omavalitsusüksuseks 2017. aastal, on arvestatud aastatel 2017-2019 saadava ühinemistoetusega 300 000.- eurot. See kulub nii tegevus- kui ka investeeringukulude katmiseks.

Tabel 2 Kernu valla finantstegevus ja prognoos 2015-2021

Kernu Vallavalitsus	2015 tegelik	2016 eeldatav täitmine	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	2021 kava
Põhitegevuse tulud kokku	2 727 527	2 767 905	2 941 563	3 023 017	3 111 177	3 206 277	3 336 679
Maksutulud	1 487 240	1 527 820	1 622 247	1 724 034	1 832 557	1 947 891	2 073 393
sh tulumaks	1 333 404	1 372 820	1 467 247	1 569 034	1 677 557	1 792 891	1 918 393
sh maamaks	153 836	155 000	155 000	155 000	155 000	155 000	155 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	98 346	156 697	160 928	165 595	170 232	174 998	179 898
Saadavad toetused tegevuskuludeks	1 140 398	1 020 388	1 020 388	1 020 388	1 020 388	1 020 388	1 020 388
sh tasandusfond (lg 1)	0	0	0	0	0	0	0
sh toetusfond (lg 2)	646 872	530 543	530 543	530 543	530 543	530 543	530 543
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	493 526	489 845	489 845	489 845	489 845	489 845	489 845
Muud tegevustulud	1 543	63 000	138 000	113 000	88 000	63 000	63 000
Põhitegevuse kulud kokku	2 599 819	2 700 365	2 743 762	2 802 575	2 854 609	2 908 099	2 976 361
Antavad toetused tegevuskuludeks	194 565	190 525	190 525	190 525	190 525	190 525	190 525
Muud tegevuskulud	2 405 255	2 509 840	2 553 237	2 612 050	2 664 084	2 717 574	2 785 836
sh personalikulud	1 552 169	1 758 489	1 805 968	1 858 341	1 910 375	1 963 865	2 032 127
sh majandamiskulud	722 555	708 709	708 709	708 709	708 709	708 709	708 709
sh muud kulud	130 531	42 642	38 560	45 000	45 000	45 000	45 000
Põhitegevuse tulem	127 708	67 540	197 801	220 442	256 568	298 178	360 318
Investeeringustegevus kokku	-364 354	-424 214	-255 568	-422 608	-212 608	-212 608	-510 808
Põhivara müük (+)	12 200	60 000	70 000	70 000			
Põhivara soetus (-)	-1 668 600	-497 300	-307 000	-2 240 000	-240 000	-190 000	-490 000
sh projektide omaosalus	-300 215	-469 283	-307 000	-470 000	-190 000	-190 000	-490 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 308 246	28 017	0	1 770 000	50 000	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0					
Finantstulud (+)	5	192	192	192	192	192	192
Finantskulud (-)	-16 205	-15 123	-18 760	-22 800	-22 800	-22 800	-21 000
Elarve tulem	-236 646	-356 674	-57 767	-202 166	43 960	85 570	-150 490
Finantseerimistegevus	190 469	500 000	-76 933	219 049	-5 951	-115 951	184 049
Kohustuste võtmine (+)	300 500	1 642 935		310 000	100 000		300 000
Kohustuste tasumine (-)	-110 031	-1 142 935	-76 933	-90 951	-105 951	-115 951	-115 951
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-46 177	143 326	-134 700	16 883	38 009	-30 381	33 559
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	7 301	150 628	15 928	32 811	70 819	40 438	73 998
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 146 119	1 646 119	1 569 186	1 788 235	1 782 284	1 666 333	1 850 382
Netovõlakoomus (eurodes)	1 138 818	1 495 491	1 553 258	1 755 425	1 711 465	1 625 895	1 776 385
Netovõlakoomus (%)	41,8%	54,0%	52,8%	58,1%	55,0%	50,7%	53,2%
Netovõlakoomuse ülemmäär (eurodes)	1 636 516	1 660 743	1 764 938	1 813 810	1 866 706	1 923 766	2 161 910
Netovõlakoomuse ülemmäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	64,8%
Vaba netovõlakoomus (eurodes)	497 698	165 252	211 679	58 386	155 241	297 871	385 526

Põhitegevuse olulisim kuluvaldkond on haridus, mille tegevusvaldkonda kuuluvad alates 2016.a kaks põhikool-lasteada.

Tabel 3. Kulude jaotus valdkonniti

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)*	2015 tegelik	2016 eeldatav täitmine	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	2021 kava
01 Üldised valitsussektori tee	360 587	419 099	417 651	433 259	444 752	456 566	469 661
Põhitegevuse kulud	344 382	388 404	398 891	410 459	421 952	433 766	448 661
sh saadud toetuste arvelt	0						
sh muude vahendite arvelt	344 382	388 404	398 891	410 459	421 952	433 766	448 661
Investeerimistegevuse kulud	16 205	30 695	18 760	22 800	22 800	22 800	21 000
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt	16 205	30 695	18 760	22 800	22 800	22 800	21 000
04 Majandus	225 155	256 872	273 619	1 405 858	257 383	308 952	608 952
Põhitegevuse kulud	135 155	53 144	113 619	115 858	117 383	118 952	118 952
sh saadud toetuste arvelt		25 307	60 662	61 365	61 365	61 365	61 365
sh muude vahendite arvelt	135 155	27 837	52 957	54 493	56 018	57 587	57 587
Investeerimistegevuse kulud	90 000	203 728	160 000	1 290 000	140 000	190 000	490 000
sh saadud toetuste arvelt		90 000	90 000	1 110 000	90 000	90 000	90 000
sh muude vahendite arvelt	90 000	113 728	70 000	180 000	50 000	100 000	400 000
05 Keskkonnakaitse	15 252	4 920	4 920	5 200	5 200	5 200	5 200
Põhitegevuse kulud	15 252	4 920	4 920	5 200	5 200	5 200	5 200
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt	15 252	4 920	4 920	5 200	5 200	5 200	5 200
Investeerimistegevuse kulud	0		0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt							
06 Elamu- ja kommunaalmaja	44 869	50 022	13 022	913 022	13 022	13 022	13 022
Põhitegevuse kulud	44 869	15 022	13 022	13 022	13 022	13 022	13 022
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt	44 869	15 022	13 022	13 022	13 022	13 022	13 022
Investeerimistegevuse kulud	0	35 000	0	900 000	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt				750 000			
sh muude vahendite arvelt		35 000		150 000			
08 Vabaaeg, kultuur ja religio	182 984	255 682	185 560	190 942	196 288	201 784	209 991
Põhitegevuse kulud	175 984	180 682	185 560	190 942	196 288	201 784	209 991
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt	175 984	180 682	185 560	190 942	196 288	201 784	209 991
Investeerimistegevuse kulud	7 000	75 000	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt							
sh muude vahendite arvelt	7 000	75 000					
09 Haridus	2 913 001	1 696 394	1 673 889	1 612 855	1 693 168	1 624 330	1 669 490
Põhitegevuse kulud	1 341 401	1 560 394	1 526 889	1 562 855	1 593 168	1 624 330	1 669 490
sh saadud toetuste arvelt	478 758	513 943	513 943	513 943	513 943	513 943	513 943
sh muude vahendite arvelt	862 643	1 046 451	1 012 946	1 048 912	1 079 225	1 110 387	1 155 547
Investeerimistegevuse kulud	1 571 600	136 000	147 000	50 000	100 000	0	0
sh saadud toetuste arvelt	1 327 554				50 000		
sh muude vahendite arvelt	244 046	136 000	147 000	50 000	50 000		
10 Sotsiaalne kaitse	542 776	529 799	500 861	504 239	507 596	511 045	511 045
Põhitegevuse kulud	542 776	497 799	500 861	504 239	507 596	511 045	511 045
sh saadud toetuste arvelt	387 198	384 377	384 377	384 377	384 377	384 377	384 377
sh muude vahendite arvelt	155 578	113 422	116 484	119 862	123 219	126 668	126 668
Investeerimistegevuse kulud	0	32 000	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt		32 000					
sh muude vahendite arvelt							
KOKKU	4 284 624	3 212 788	3 069 522	5 065 375	3 117 409	3 120 899	3 487 361
Põhitegevuse kulud	2 599 819	2 700 365	2 743 762	2 802 575	2 854 609	2 908 099	2 976 361
sh saadud toetuste arvelt	865 956	923 627	958 982	959 685	959 685	959 685	959 685
sh muude vahendite arvelt	1 733 863	1 776 738	1 784 780	1 842 890	1 894 924	1 948 414	2 016 676
Investeerimistegevuse kulud	1 684 805	512 423	325 760	2 262 800	262 800	212 800	511 000
sh saadud toetuste arvelt	1 327 554	122 000	90 000	1 860 000	140 000	90 000	90 000
sh muude vahendite arvelt	357 251	390 423	235 760	402 800	122 800	122 800	421 000

4. Investeeringud

Eelarvestrateegia perioodi olulisemate investeeringutena on kavandatud:

- Laitse küla ühisveevärgi ja Ruila küla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine (realiseerub KIK toetuse korral);
- Investeeringud Ruila Põhikooli ja Kernu Põhikooli õpikeskkonna kaasajastamiseks (sh arvutivõrk ja digivahendid HITSA toetusel) ning ruumiprogrammi vastavusse viimiseks õpilaste arvuga;
- Ligipääsu parandamine töökohtadele ja teenustele Laitse, Kaasiku, Vansi ja Kibuna külades läbi kergliiklusteede ja reisi-pargi parklate väljaehitamise (realiseerub toetuse saamisel piirkondade konkurentsivõime programmist);
- Valla tänavavalgustuse renoveerimiseks (realiseerub toetuse saamisel tänavavalgustuse taristu renoveerimise programmist);
- Iga-aastased investeeringud valla teede korrashoiuks, vabade investeeringuvahendite olemasolul ka teede mustkatete rajamiseks;
- Investeeringud Haiba Lastekodu siseruumide kaasajastamiseks ja tegevusvõimaluste mitmekesistamiseks (võimalike toetuste omaosalus);

Täiendavate tulude laekumisel või tegevuskulude kokkuhoiul, eelnevalt nimetatud investeeringute toetusvõimaluste mitterealiseerumisel ja hetkel teadmata toetusvõimaluste realiseerumisel, viiakse ellu teisi valla arengukavas ja valdkondlikes arengukavades ette nähtud investeeringuid.

5. Kohustuste planeerimine

Kernu valla kohustuste osakaal on 2016. a 54% omatuludest. 2016. aastal refinantseeris vald olemasolevad laenud ja võttis uue laenu investeeringute elluviimiseks.

Tabel 4 Kernu valla laenukohustused 2016-2026

Laenu nimetus	Seotud konto	Laenulepingu nr.	Laenu kogusumma	Tagasimakse lõpptähtaeg	Tagasimakse aastas	Intress
Danske Bank	EE293300332815570008	KL-120116KE	1 142 935	15.01.2026	62 913,96	1,1%+ 6 kuu euribor
Danske Bank	EE293300332815570008	KL-160616KE	500 000	15.06.2026	28 037,40	0,84% + 6 kuu euribor

Eelarvestrateegia perioodil võetakse vajadusel täiendavalt laenu toetusega elluviidavate investeeringuprojektide omaosaluse rahastamiseks.

6. Finantsdistsipliin

Kernu valla netovõlakoormus on 2016. aasta lõpul piirmäära lähedane. Samas tulude kasv ja olemasolevate laenude tagasimaksmine avavad juba 2017. aastal võimaluse vajadusel investeringute tegemiseks ka laenude arvelt.

Tabel 5 Arvestusüksuse finantsseisund 2015-2021

Kernu valla arvestusüksus	2015 tegelik	2016 eeldatav täitmine	2017 kava	2018 kava	2019 kava	2020 kava	2021 kava
Põhitegevuse tulud kokku	2 727 527	2 767 905	2 941 563	3 023 017	3 111 177	3 206 277	3 336 679
Põhitegevuse kulud kokku	2 599 819	2 700 365	2 743 762	2 802 575	2 854 609	2 908 099	2 976 361
Põhitegevustulem	127 708	67 540	197 801	220 442	256 568	298 178	360 318
Investeeringustegevus kokku	-364 354	-424 214	-255 568	-422 608	-212 608	-212 608	-510 808
Eelarve tulem	-236 646	-356 674	-57 767	-202 166	43 960	85 570	-150 490
Finantseerimistegevus	190 469	500 000	-76 933	219 049	-5 951	-115 951	184 049
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-46 177	143 326	-134 700	16 883	38 009	-30 381	33 559
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	7 301	150 628	15 928	32 811	70 819	40 438	73 998
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 146 119	1 646 119	1 569 186	1 788 235	1 782 284	1 666 333	1 850 382
Netovõlakoormus (eurodes)	1 138 818	1 495 491	1 553 258	1 755 425	1 711 465	1 625 895	1 776 385
Netovõlakoormus (%)	41,8%	54,0%	52,8%	58,1%	55,0%	50,7%	53,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	1 636 516	1 660 743	1 764 938	1 813 810	1 866 706	1 923 766	2 161 910
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	64,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	497 698	165 252	211 679	58 386	155 241	297 871	385 526

Tundlikkusanalüüsis on hinnatud olukorda, kus kavandatud eelarvetulude maht osutub väiksemaks võrreldes strateegia aluseks oleva prognoosiga. Tegemist võib olla majanduskeskkonnast kui ka maksumaksjate arvust tingitud mõjudega, mis kokkuvõttes on viinud tulude vähenemisele.

Tabel 6 Riskistsenaarium

RISKISTSENAARIUM A - Sissetulekute väiksem kasv							
Võrreldes baasstsenaariumiga on elanike ehk maksumaksjate sissetulekute aastane kasv 2016. aastast kuni perioodi lõpuni 2% väiksem.							
RISKISTSENAARIUM A	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	2 727 527	2 712 547	2 882 732	2 962 557	3 048 953	3 142 152	3 269 946
<i>sh KOV põhitegevuse tulud</i>	2 727 527	2 712 547	2 882 732	2 962 557	3 048 953	3 142 152	3 269 946
Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-2 599 819	-2 700 365	-2 743 762	-2 802 575	-2 854 609	-2 908 099	-2 976 361
<i>sh KOV põhitegevuse kulud</i>	-2 599 819	-2 700 365	-2 743 762	-2 802 575	-2 854 609	-2 908 099	-2 976 361
Arvestusüksuse investeeringustegevus	-364 354	-424 214	-255 568	-422 608	-212 608	-212 608	-510 808
<i>sh KOV investeeringustegevus</i>	-364 354	-424 214	-255 568	-422 608	-212 608	-212 608	-510 808
Arvestusüksuse põhitegevuse tulem	127 708	12 182	138 970	159 982	194 344	234 053	293 585
KOV põhitegevuse tulem	127 708	12 182	138 970	159 982	194 344	234 053	293 585
Arvestusüksuse eelarvetulem	-236 646	-412 032	-116 598	-262 626	-18 264	21 445	-217 223
KOV eelarvetulem	-236 646	-412 032	-116 598	-262 626	-18 264	21 445	-217 223
Arvestusüksuse võlakohustused	1 146 119	1 646 119	1 569 186	1 788 235	1 782 284	1 666 333	1 850 382
<i>sh KOV võlakohustused</i>	1 146 119	1 646 119	1 569 186	1 788 235	1 782 284	1 666 333	1 850 382
Arvestusüksuse likviidne vara	7 301	150 628	-42 904	-86 481	-110 696	-205 203	-238 377
<i>sh KOV likviidne vara</i>	7 301	150 628	-42 904	-86 481	-110 696	-205 203	-238 377
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	41,8%	55,1%	55,9%	63,3%	62,1%	59,6%	63,9%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	1 636 516	1 627 528	1 729 639	1 777 534	1 829 372	1 885 291	1 961 967
KOV netovõlakoormuse määr	41,8%	55,1%	55,9%	63,3%	62,1%	59,6%	63,9%
KOV netovõlakoormuse ülemmäär	1 636 516	1 627 528	1 729 639	1 777 534	1 829 372	1 885 291	1 961 967

Tulude vähenemine toob kaasavajaduse karpida põhitegevuse kulusid või piirata investeerimistegevust.

Kokkuvõte

Eelarvestrateegia dokumendi puhul saab teha järgnevad põhijäreldused ja soovitused:

- Kernu vald on finantssituatsioonis, kus eelkõige on oluline kulude pidev jälgimine ja olemasolevate laenude tagasimaksmine, samas tulude plaanipärane laekumine võimaldab ellu viia valla arenguks olulisi investeeringuid;
- Tänapäevase eelarvestrateegiaga suudab Kernu vald täita finantsdistsipliini tingimusi rahandusministeeriumi kehtestatud normatiividele;
- Kernu vald on väga tundlik eelarvetulude vähenemisele (tulenevalt eelkõige maksumaksjate vähenemisest või inimeste sissetulekute kasvutempo langusest). Intressimäärade tõusu või tulude vähenemisega on vald võimeline hakkama saama jättes ellu viimata planeeritud investeeringud.